

CENTAR ZA REGIONALNE AKTIVNOSTI
PROGRAMA PRIORITETNIH AKCIJA

MEDITERANSKI AKCIJSKI PLAN
PROGRAMA UN-a ZA OKOLIŠ

Izvješće o radu
Centra za regionalne aktivnosti
Programa prioritetnih akcija (CRA/PPA)
u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine

Split, siječanj 2022.

Izvješće o radu

Centra za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (CRA/PPA) za 2021. godinu

Naziv

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (u daljnjem tekstu: Centar) obavlja svoju djelatnost, posluje i sudjeluje u pravnom prometu pod dvojezičnim nazivom, na hrvatskom i engleskom jeziku. Naziv Centra na engleskom jeziku je Priority Actions Programme Regional Activity Centre.

Skraćeni naziv Centra na hrvatskom jeziku je CRA/PPA, a na engleskom jeziku je PAP/RAC.

Osnivač

Republika Hrvatska

Osnivač Centra je Republika Hrvatska pa prava i dužnosti osnivača Centra obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Prava i obveze Centra u vezi s provođenjem odobrenog mu dijela programa Mediteranskog akcijskog plana Programa Ujedinjenih naroda za okoliš određuju se ugovorom između osnivača Centra i Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (u daljnjem tekstu: UNEP).

Pravni oblik

Ustanova

Sjedište

Kraj sv. Ivana 11, Split

Telefon

021/ 340470

Faks

021/ 340490

Web stranica

<http://paprac.org/>

E-mail

paprac@paprac.org

Matični broj subjekta

060014933

OIB

27788012253

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Osnovni podaci o Centru.....	1
1.2. Djelatnost i osnovni zadaci Centra.....	2
1.3. Svrha izrade Izvješća o radu.....	3
2. Ustrojstvo, upravljanje i ljudski potencijal.....	4
2.1. Ustrojstvo i upravljanje.....	4
2.1.1 Upravno vijeće.....	4
2.1.2 Ravnatelj/ica.....	4
2.2. Resursi.....	5
2.2.1 Ljudski resursi/potencijal.....	5
2.2.2 Smještaj.....	5
2.3. Edukacija i usavršavanje radnika Centra.....	5
2.4. Standardizacija i unapređenje poslovanja.....	5
3. Poslovanje Centra	6
3.1. Mediteranski akcijski plan	7
3.1.1 UNEP/MAP-ovi programi upravljanje obalnim područjima (CAMP-ovi).....	7
3.1.2 UNEP/MAP-ov integralni program praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša.....	10
3.1.3 Prostorno planiranje na moru.....	11
3.1.4 Edukacija o IUOP-u: virtualni tečaj „MedOpen“	11
3.1.5 Mediteranski dan obale	12
3.1.6 Format za izvješćivanje o primjeni Protokola o IUOP-u	13
3.1.7 Internetske stranice	13
3.2. Ostali projekti vezani za provedbu Protokola o IUOP-u.....	13
3.2.1 Projekt ADRIADAPT.....	13
3.2.2 Projekti fondacije MAVA.....	14
3.2.3 Projekti UNEP-ova Svjetskog fonda za okoliš	14
3.3. Sudjelovanje u aktivnostima drugih sredozemnih organizacija	15
3.4. Aktivnosti Centra u Republici Hrvatskoj	16
3.4.1 Obalni planovi.....	16
4. Komunikacija, edukacija i promidžba	16
4.1. Vidljivost Centra	16
4.2. Suradnja s medijima	17
4.3. Edukacija i informiranje.....	17
4.3.1 Edukacijske aktivnosti	17
4.4. Publikacije.....	17
5. Financijsko poslovanje.....	18
6. Zaključak	19
Prilog 1. Popis korištenih kratica	21

Popis slika

Slika 1. Organigram sustava UNEP/MAP-a, sekretarijata Barcelonske konvencije.....	1
---	---

Popis tablica

Tablica 1. Struktura prihoda Centra u 2020.	18
Tablica 2. Struktura rashoda Centra u 2020.	19
Tablica 3. Rezultat poslovanja Centra u 2020.....	19

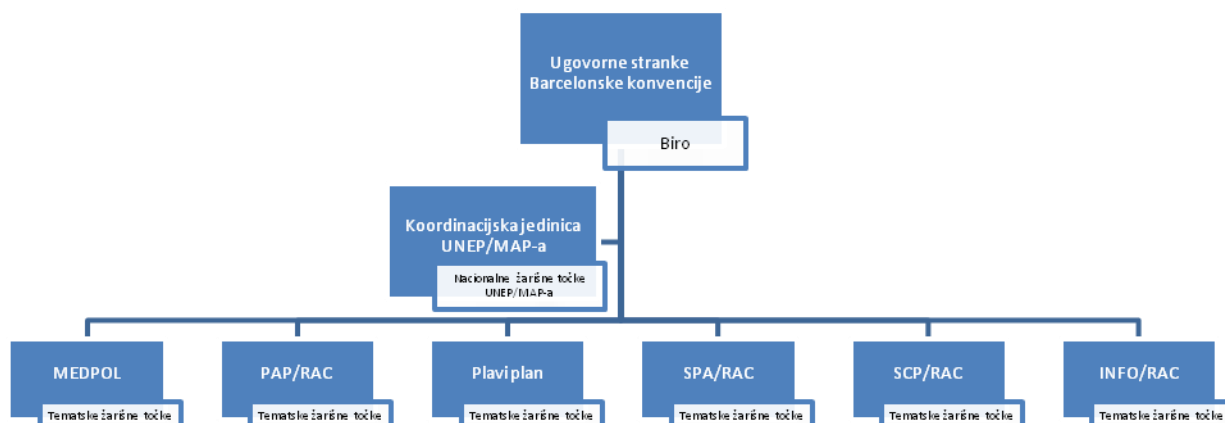
1. Uvod

1.1. Osnovni podaci o Centru

Centar je ustanova koja obavlja djelatnost vezanu za provođenje dijela programa Mediteranskog akcijskog plana Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (u daljnjem tekstu: UNEP/MAP), prema obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (u daljnjem tekstu: Barcelonska konvencija). Centar obavlja stručne, organizacijske i tehničke poslove u okviru provedbe programa UNEP/MAP-a u područjima koja određuju Ugovorne stranke Barcelonske konvencije, a to su sve zemlje sredozemnog bazena i Europska unija.

Mediteranski akcijski plan (MAP) osnovan je 1975. godine, kao prvi u nizu UNEP-ovih programa za regionalna mora, s ciljem osiguranja kvalitetnijih uvjeta života za stanovnike zemalja koje okružuju Sredozemno more, te uspostavljanja i osnaživanja međudržavne suradnje i usuglašavanja strategije upravljanja zajedničkim prirodnim resursima. U fokusu UNEP/MAP-a su zaštita okoliša, promicanje modela održivog razvitka, kao i koordinacija aktivnosti i odnosa među zemljama regije u navedenim područjima. Na konferenciji održanoj 1976. godine, 16 zemalja Sredozemlja i Europska unija potpisale su Konvenciju o zaštiti Sredozemnog mora, tzv. Barcelonsku konvenciju, koja je 1995. godine dopunjena i izmijenjena u Konvenciju o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja. Barcelonska konvencija predstavlja pravni okvir za rad UNEP/MAP-a, a do danas je upotpunjena sa sedam protokola. Konvencija broji 22 ugovorne strane: Albanija, Alžir, Bosna i Hercegovina, Cipar, Crna Gora, Egipat, Europska unija, Francuska, Grčka, Hrvatska, Italija, Izrael, Libanon, Libija, Malta, Maroko, Monako, Sirija, Slovenija, Španjolska, Tunis i Turska.

Zemlje članice odlučuju o strategiji UNEP/MAP-a, njegovu financiranju i programu na sastancima Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, koji se održavaju svake dvije godine. Odluke donesene na sastancima Ugovornih stranaka pravno su obvezujuće za sve zemlje potpisnice Barcelonske konvencije. U svakoj zemlji djeluje po jedna ili više osoba zaduženih za koordinaciju aktivnosti UNEP/MAP-a i njegovih sastavnica unutar zemlje (tzv. žarišne točke ili na engleskom National Focal Points – NFPs), kako je shematski prikazano na slici 1.

Slika 1. Organigram sustava UNEP/MAP-a, sekretarijata Barcelonske konvencije

Centar usko surađuje s ostalim sastavnicama UNEP/MAP-a, a to su:

- Koordinacijska jedinica – krovni sekretarijat Barcelonske konvencije, sa sjedištem u Ateni (Grčka),
- Program za prevenciju i smanjenje zagađenja sredozemnog mora MEDPOL, sa sjedištem u Ateni (Grčka),
- Centar za intervencije u slučaju havarija i iznenadnog zagađenja mora REMPEC, sa sjedištem u La Valletti (Malta),
- Centar za regionalne aktivnosti zadužen za posebno zaštićena područja (SPA/RAC), sa sjedištem u Tunisu (Tunis),
- Centar za regionalne aktivnosti Plavi plan, sa sjedištem u Marseilleu (Francuska),
- Centar za regionalne aktivnosti zadužen za održive načine proizvodnje i korištenja proizvoda (SCP/RAC), sa sjedištem u Barceloni (Španjolska),
- Centar za regionalne aktivnosti zadužen za baze podataka i komunikaciju (INFO/RAC), sa sjedištem u Rimu (Italija).

1.2. Djelatnost i osnovni zadaci Centra

Centar obavlja stručne, organizacijske i tehničke poslove u okviru provedbe programa UNEP/MAP-a u područjima koje su odredile Ugovorne stranke Barcelonske konvencije.

Osnivač Centra je Republika Hrvatska pa prava i dužnosti osnivača Centra obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Prava i obveze Centra u vezi s provođenjem odobrenog mu dijela programa UNEP/MAP-a određuju se ugovorom između osnivača Centra i UNEP-a.

Djelatnost Centra obuhvaća stručne, organizacijske i tehničke poslove koji se odnose na:

- provedbu odluka i drugih zaključaka i preporuka Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije iz djelokruga rada Centra, koje financira UNEP putem Mediteranskog namjenskog fonda (u daljnjem tekstu: Fond),
- provedbu aktivnosti u okviru procesa upravljanja obalnim područjima, a posebno provedbe Protokola Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjima Sredozemlja,
- provedbu projekata iz programa upravljanja obalnim područjima, što obuhvaća neposrednu suradnju s državnim tijelima, institucijama i stručnjacima Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije,
- organizaciju međunarodnih konferencija, simpozija, seminara, znanstvenih radionica i sastanaka o zaštiti okoliša i upravljanju obalnim područjima,
- suradnju s drugim stručnim organizacijama Ujedinjenih naroda te drugim međunarodnim stručnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u vezi s provedbom programa upravljanja obalnim područjima i provedbom projekata zaštite okoliša,

- suradnju sa stručnim organizacijama, institucijama i državnim tijelima Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije u pružanju stručne i druge pomoći u zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja,
- stručno osposobljavanje domaćih i međunarodnih stručnjaka u provedbi programa zaštite okoliša, planiranja i upravljanja obalnim područjima,
- prijenos međunarodnih iskustava i znanja institucijama u Republici Hrvatskoj iz područja djelatnosti Centra, a odnose se na izradu prijedloga projekata upravljanja obalnim područjima.

U okviru svoje djelatnosti Centar može obavljati stručne poslove upravljanja obalnim područjima i zaštite okoliša i za druge naručitelje, uz naknadu i ako obavljanje tih poslova ne ometa obavljanje redovnih poslova te doprinosi provedbi Barcelonske konvencije i njenih protokola, u prvom redu Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima, za čiju je provedbu u svim zemljama Sredozemlja Centar izravno zadužen i odgovoran.

Djelatnost Centra ostvaruje se temeljem plana rada definiranog projektnim dokumentima UNEP/MAP-a, koje donose Ugovorne stranke Barcelonske konvencije. Budući da je osnivač Centra Republika Hrvatska, ostvarivanje programa, a s tim u vezi i djelatnost Centra, provodi se sukladno zakonima Republike Hrvatske, propisima donesenim na temelju istih, Statutu Centra i ugovoru između osnivača Centra i UNEP-a. Djelatnost Centra ne obavlja se radi stjecanja dobiti. Centar o svojoj djelatnosti vodi dokumentaciju i evidenciju sukladno zakonima Republike Hrvatske i propisima donesenim na temelju istih.

Centar ima i obvezu podnošenja izvješća o radu i financijskih izvješća prema UNEP/MAP-u, i to: polugodišnjih, godišnjih i finalnih izvješća. Finalno izvješće podnosi se po isteku dvogodišnjeg razdoblja za koje su odobreni plan rada i proračun.

1.3. Svrha izrade Izvješća o radu

Slijedom obveza iz članka 43. Statuta Centra, Centar je dužan izraditi godišnje izvješće o radu, koje podnosi Vladi Republike Hrvatske. Izvješće služi za informiranje Vlade o provedenim aktivnostima i njegovoj ulozi u Republici Hrvatskoj i sredozemnoj regiji. Objavom izvješća o radu na svojim internetskim stranicama Centar ispunjava obvezu informiranja javnosti o svom radu i povećava transparentnost poslovanja.

2. Ustrojstvo, upravljanje i ljudski potencijal

2.1. Ustrojstvo i upravljanje

Organi Centra su Upravno vijeće i ravnatelj/ica.

2.1.1 Upravno vijeće

Upravno vijeće upravlja Centrom. Članove Upravnog vijeća imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Upravno vijeće ima pet članova, od kojih je jedan djelatnik Centra, a ostali su predstavnici Grada Splita, Sveučilišta u Splitu, ministarstva nadležnog za vanjske poslove i ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine. Predsjednika Upravnog vijeća i njegovog zamjenika biraju članovi Upravnog vijeća između sebe.

Članovi upravnog vijeća u izvještajnom razdoblju bili su:

- dr.sc. Mario Šiljeg, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike,
- mr.sc. Mirta Mandić, voditeljica Službe za globalna pitanja, Uprava za multilateralu i globalna pitanja u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova,
- gđa Branka Mimica, Odsjek za prostorno planiranje, uređenje i zaštitu okoliša Grada Splita,
- prof. dr. sc. Leandra Vranješ Markić, prorektorica za znanost i inovacije Sveučilišta u Splitu,
- gđa Dina Šilović, financijska koordinatorica u Centru za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija.

Tijekom 2021. godine Upravno vijeće održalo je dvije sjednice. Prva je održana 29. listopada hibridno, u prostorijama Centra i online. Usvojeno je Izvješće ravnateljice o provedbi programa rada u 2021.g. i 1. rebalans financijskog plana Centra za 2021.g.

Druga sjednica održana je 23. prosinca online. Na sjednici je usvojen zapisnik s prethodne sjednice Upravnog vijeća, kao i dopunjeno Izvješće ravnateljice o poslovanju Centra u 2021.g., Godišnji program rada za 2022.g., 2. rebalans financijskog plana rada Centra za 2021.g. i Financijski plan Centra za 2022.g.

2.1.2 Ravnatelj/ica

Ravnatelj/ica vodi Centar. Ravnatelj/ica predstavlja i zastupa Centar te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Centra, zastupa Centar u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima.

Ravnateljica je u izvještajnom razdoblju bila mr.sc. Željka Škaričić.

2.2. Resursi

2.2.1 Ljudski resursi/potencijal

Centar broji 10 djelatnika zaposlenih na neodređeno vrijeme.

2.2.2 Smještaj

Centar posluje u uredskim prostorijama na adresi Kraj sv. Ivana 11, Split, površine od 300 m² odnosno 30 m² po zaposleniku¹. Prostorije su Centru ustupljene na korištenje od strane Grada Splita.

2.3. Edukacija i usavršavanje radnika Centra

Podizanje razine specifičnih znanja djelatnika i jačanje kapaciteta Centra iznimnu su važni za obavljanje propisanih zadataka. Edukacija se provodi u okviru projekata i aktivnosti u kojima Centar sudjeluje.

Na održanim edukacijama povećana je sposobnost radnika za ispunjenje radnih obveza, a fokus edukativnih aktivnosti odnosio se na konferencije, seminare i radionice iz područja rada Centra, koje su se u 2021. godini uglavnom održavale on-line.

U 2021. godini djelatnici Centra sudjelovali su na sljedećim webinarima iz javne nabave:

- Zelena javna nabava (8. lipnja 2021.), organizator Narodne novine d.d.
- Plan nabave za 2022. godinu sukladno izmjenama Pravilnika; izmjene plana za prethodnu 2021. godinu; Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na EOJN (24. studenog 2021.), organizator APPA d.o.o.
- Elektronički oglasnik javne nabave RH – postupci javne i jednostavne nabave (25. studenoga 2021.), organizator Narodne novine d.d.
- Od objave Obavijesti o nadmetanju do objave Obavijesti o dodjeli ugovora - pravni i operativni aspekt postupaka javne nabave na EOJN (16. prosinca 2021.), organizator APPA d.o.o.

2.4. Standardizacija i unapređenje poslovanja

U 2021. godini Centar je prilagodio svoju stranicu osobama s invaliditetom prema Zakonu o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora (NN 17/19), a sve u namjeri da se i toj skupini potencijalnih korisnika omogući pristup dostupnim digitalnim sadržajima.

¹ Računa se prema 10 radnika koliko ih je bilo na dan 31. prosinca 2021. godine.

3. Poslovanje Centra

Glavno područje djelovanja Centra je integralno upravljanje obalnim područjima (IUOP), prepoznato kao put prema održivosti u obalnim područjima već od UN konferencije o okolišu i razvoju, održane 1992. godine u Rio de Janeiru. Centar je globalno poznat kao centar izvrsnosti za IUOP i ključni mehanizam za zaštitu obala Sredozemlja i razvoj za to potrebnih metoda i alata prilagođenih potrebama zemalja regije. Na nacionalnoj i lokalnoj razini IUOP se provodi u sklopu UNEP/MAP-ovih programa upravljanja obalnim područjima (općepoznatih po engleskoj kratlici CAMP – Coastal Area Management Programme) i sličnih inicijativa koje imaju za cilj izradu obalnih planova i nacionalnih obalnih strategija (<http://iczmplatform.org/projects>).

Od posebnog značaja za rad Centra je stupanje na snagu Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima u Sredozemlju (u daljnjem tekstu: Protokol), čijih 40 pomno sročeni članaka osigurava sveobuhvatan pravni okvir kojim se zemlje sredozemne regije obvezuju na izradu i provođenje nacionalnih strategija i planova, kao i na međunarodnu suradnju u cilju održivog razvoja u njihovim obalnim područjima. Protokolom se želi promijeniti negativne trendove u korištenju obalnih resursa i učiniti razvojne trendove što održivijim. Potpisan je u Madridu 2008. godine od strane 15 ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, a stupio je na snagu 2011. godine. Do danas ga je ratificiralo 11 zemalja (Albanija, Crna Gora, Francuska, Hrvatska, Izrael, Libanon, Malta, Maroko, Sirija, Slovenija i Španjolska) te Europska unija kao punopravna potpisnica Barcelonske konvencije, što ga čini dijelom europske pravne stečevine. U mnogim drugim zemljama proces ratifikacije je u tijeku, a u nekima i pri kraju.

Protokol je jedinstven regionalni pravno-obvezujući dokument na svijetu, koji je nastao kao rezultat četverogodišnjeg procesa konzultacija i pregovora sa i među zemljama regije, koje su se odlučile za pravni dokument, a ne samo preporuku kao što to ima Europska unija. Izrada i donošenje Protokola bili su još jedna potvrda da more spaja zemlje s različitom geografijom, poviješću, tradicijom, običajima, načinom života i stupnjem razvoja, a okoliš i briga o njemu ih ujedinjuju.

Odlukom ugovornih stranaka, Centru je dodijeljena uloga koordinatora provedbe Protokola, a on je izvršava kroz izradu i primjenu novih metodologija, instrumenata i alata, provedbu CAMP-ova, edukaciju i komunikaciju s dionicima na svim razinama. Ukratko, Centar ima dvojaku ulogu: djelovanje na globalnoj razini kroz donošenje zakonskih i strateških dokumenata, ali i na lokalnoj razini kroz pomoć zemljama i njihovim nižim jedinicama (regije, gradovi) u provedbi tih dokumenata.

Službena verzija Protokola na engleskom, francuskom, španjolskom i arapskom jeziku:

<http://iczmplatform.org/storage/documents/sewmrXIR9gTwfvBgjJ4SAjhvqsLrBF6qB0B89xK8.pdf>

Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (sa tekstom Protokola na engleskom i hrvatskom jeziku):

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2012_11_8_96.html

3.1. Mediteranski akcijski plan

Program rada i proračun Centra za razdoblje od siječnja do prosinca 2021. godine usvojeni su od strane zemalja potpisnica Barcelonske konvencije u sklopu programa rada i proračuna cijelog UNEP/MAP-a za razdoblje 2020.-2021., donesenog na sastanku ugovornih stranaka (COP 21) održanom u Napulju, u prosincu 2019. godine. U skladu s donesenim dvogodišnjim planom, Centar je u 2021. godini proveo sljedeće aktivnosti:

3.1.1 UNEP/MAP-ovi programi upravljanje obalnim područjima (CAMP-ovi)

U okviru CAMP-ova Centar je zadužen za koordinaciju aktivnosti svih sastavnica UNEP/MAP-a, u suradnji s Koordinacijskom jedinicom UNEP/MAP-a u Ateni. CAMP-ovi imaju za cilj:

- olakšati provedbu Protokola u zemljama potpisnicama Barcelonske konvencije;
- izraditi i donijeti strateške i provedbene dokumente za održivo korištenje obalnih resursa;
- olakšati primjenu inovativnih metoda i alata za planiranje i upravljanje obalnim i morskim područjima;
- ojačati kapacitete na lokalnoj, nacionalnoj i regionalnoj razini za ostvarenje ciljeva ekonomske, socijalne i okolišne održivosti.

Područja provedbe CAMP-ova određuju se po pre-definiranim kriterijima, među kojima treba istaknuti:

- reprezentativnost tematike koja će se obrađivati i izgledi da će predložena rješenja biti korisna kao primjer i za druga obalna područja;
- politička podrška državnih i lokalnih institucija i spremnost da se rezultati projekta pretoče u lokalne i nacionalne razvojne politike;
- zadovoljavajući institucionalni kapacitet za provedbu projekta u obalnom području na koje se projekt odnosi.

Na prijedlog zainteresirane zemlje, odluka o izradi i provedbi CAMP-a donosi se na konferenciji ugovornih stranaka Barcelonske konvencije.

U 2021. godini, u suradnji s ostalim UNEP/MAP-ovim centrima i odgovarajućim nacionalnim institucijama, otpočela je provedba nove generacije CAMP-ova fokusiranih na interakcije mora i kopna i prekograničnu suradnju.

CAMP Bosna i Hercegovina

Za CAMP Bosna i Hercegovina je još u 2017. godini izrađena studija izvodljivosti. Studijom je predložena provedba niza aktivnosti koje bi trebale doprinijeti uspostavljanju sustava integralnog upravljanja obalnim područjem.

Kako sporazum između UNEP/MAP-a i zemlje domaćina o provedbi ovog CAMP-a nije mogao biti potpisan u dvogodištu 2018.-2019., zajedničkim zalaganjem Centra i predstavnika Bosne i Hercegovine na konferenciji ugovornih stranaka COP 21 (Napulj, prosinac 2019.), usvojena je odluka kojim je iznimno odobren prijenos sredstava predviđenih za ovaj CAMP iz dvogodišta 2018.-2019. u dvogodište 2020.-2021.

Sporazum je konačno potpisan 29. lipnja 2020.g. te je u rujnu otpočela provedba projekta. Projekt je usmjeren prema prioritetnim problemima relativno kratke nacionalne obale i predviđa uspostavu institucionalnog mehanizma za IUOP, izradu prijedloga za monitoring morskog i obalnog okoliša, popis morskih staništa i zaštićenih područja, izradu nacionalnog plana intervencija u slučaju iznenadnog zagađenja mora, studiju za potrebe razvoja održivog turizma, uspostavu sustava upravljanja podacima i prijedlog mjera za prilagodbu na klimatske promjene. Projekt prati niz aktivnosti za stručno osposobljavanje i podizanje svijesti, uz sudjelovanje većine sastavnica UNEP/MAP-a.

U 2021. godini je pod vodstvom Centra dovršena studija o održivom turizmu u općini Neum i zaleđu, kao i studija utjecaja klimatskih promjena na obalno područje. U rujnu je održana radionica s nacionalnim i lokalnim dionicima, na kojoj su studije predstavljene i dopunjene.

Ugovorena je i izrada studije o nacionalnom pravnom okviru od značaja za ratifikaciju i provedbu Protokola o IUOP-u. U prosincu je Centru i nacionalnim dionicima podnesen na razmatranje prvi nacrt studije, čije je dovršenje predviđeno u prvom tromjesečju 2022. godine.

Na dan proslave Mediteranskog dana obale, 25. rujna, po prvi put su organizirane prigodne aktivnosti i u Neumu: stručno predavanje o bogatstvu podmorja malostonskog zaljeva, izlaganja srednjoškolaca o potrebi zaštite okoliša, zabavni program koji su izveli polaznici vrtića i lokalne mažoretkinje. Ideja je da se ovakve aktivnosti nastave i u idućim godinama.

CAMP Albanija-Italija

Za ovaj CAMP, znan kao „CAMP Otrant“, studija izvodljivosti izrađena je u 2019. godini. Studija je dala pregled glavnih značajki područja obuhvata (regije Vlora u Albaniji i Apulija u Italiji), uključujući geografski opis, hidrografiju i geomorfologiju, povijesno i kulturno naslijeđe, gospodarske aktivnosti, osnovne probleme vezane za okoliš, te institucionalni zakonski okvir. Studija je potvrđena na Konferenciji ugovornih stranaka (COP 21, Napulj, prosinac 2019.), što je omogućilo da se pristupi izradi sporazuma o provedbi CAMP-a između Albanije, Italije i UNEP/MAP-a, dovršenog krajem 2020. godine.

U ožujku 2021. Centar je u ime UNEP/MAP-a potpisao s nadležnim ministarstvima Albanije i Italije sporazum o provedbi prekograničnog CAMP projekta za područje Otranta. Angažirani su

nacionalni koordinatori u obje zemlje te je razrađen detaljni program rada za dvije godine. Održan je i niz sastanaka na lokalnoj razini (u regijama Apulija u Italiji i Vlora u Albaniji), kao i prvi zajednički sastanak. Iako je bilo predviđeno da se sastanak održi uživo u Tirani, zbog uvedenih Covid-19 mjera u Italiji moralo se odustati te je sastanak organiziran online 1. prosinca 2021. g., uz sudjelovanje relevantnih nacionalnih i lokalnih dionika iz obje zemlje.

Predložene aktivnosti strukturirane su na tri razine: strateška, sektorska i operativna. Tako su raspoređeni i ciljevi projekta. Strateški cilj je prekogranična suradnja na provedbi IUOP-a (primjenjujući Protokol o IUOP-u i EU Direktivu o prostornom planiranju mora - PPM) kroz aktivnosti kojima je cilj: smanjenje zagađenja, jačanje održivog turizma, pojačana zaštita prirodnih staništa i biološke raznolikosti.

Treba napomenuti da će projekt, osim obalnih i morskih područja regija Apulija i Vlora, na poseban način uzeti u obzir morsko područje izvan nacionalnih jurisdikcija (Area Beyond National Jurisdiction - ABNJ) u području Otranta.

CAMP Cipar-Izrael

U 2019. godini izrađene su dvije odvojene studije s ciljem definiranja zone obuhvata ovog prekograničnog CAMP projekta, procijene stanja okoliša, prijedloga projektnih aktivnosti (nacionalnih i transnacionalnih), procijene mogućnost dugoročne održivosti projekta, te pregleda postojećih projekata između Cipra i Izraela.

Imajući u vidu rezultate i preporuke studije, Centar je u 2020. godini pripremio nacrt sporazuma o provedbi projekta na temelju konzultacija sa zemljama, a detalji za neke od aktivnosti i budžet dogovarali su se na on-line sastancima s predstavnicima obiju zemalja. Sporazum je trebao biti usuglašen i potpisan početkom 2021., kad je trebala i početi provedba projekta.

Pandemija Covida-19 usporila je interne konzultacije nadležnih ministarstava u obje zemlje pa time i potpisivanje sporazuma o provedbi CAMP-a. Izraelski kolege ipak su uspjeli proceduru privesti kraju pa je na Birou UNEP/MAP-a odlučeno da projekt u toj zemlji počne čim prije, s time da će se Cipar pridružiti kad se za to steknu uvjeti.

Odmah po potpisivanju sporazuma između Izraela i Centra, u studenome 2021., detaljno je razrađen plan rada i pripremljen tender za odabir nacionalnog koordinatora koji će dužnost preuzeti 2022. godine.

Predviđeno je da će projekt:

- razviti shemu upravljanja na lokalnoj i općinskoj razini u skladu sa principima IUOP-a te razviti za to potrebne alate;
- testirati metodologiju analize međudnosa kopna i mora razvijenu od strane Centra;

- izraditi izvještaje vezane za obalni deskriptor „promjena pokrova tla“ kao podlogu za uključenje u službenu listu deskriptora UNEP/MAP-ova Integralnog programa monitoringa i procjene stanja okoliša.

3.1.2 UNEP/MAP-ov integralni program praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša

Integralni program praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša (IMAP) jedna je glavnih aktivnosti cijelog sustava UNEP/MAP-a. Provedba integralnog programa praćenja temelji se na 11 zajedničkih ekoloških ciljeva dogovorenih na sastanku ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, održanom 2008. godine u Almeriji (COP 15). Ti zajednički ekološki ciljevi organizirani su u 4 skupine:

1. Biološka raznolikost,
2. Ribarstvo,
3. Obala i hidrografija,
4. Zagađenje i otpad.

Centar je zadužen za IMAP u dijelu koji se odnosi na obalne deskriptore. U tom kontekstu je kroz 2021. g. nastavio pružati podršku u provedbi nacionalnih monitoringa u zemljama Sredozemlja s ciljem prikupljanja podataka za pripremu UNEP/MAP-ova izvještaja o stanju okoliša (QSR 2023) i izvještavanja o stanju obalnih područja.

Sastanak koordinacijskog tijela (CORMON) za obalni klaster IMAP-a održan je online 25. studenoga 2021., uz sudjelovanje službenih predstavnika 16 mediteranskih zemalja. Glavni ciljevi sastanka bili su: razmotriti i usvojiti smjernice za obalni deskriptor 16; prezentirati prijedlog metodologije za predloženi deskriptor 25 o pokrovu tla; prezentirati strukturu budućeg UNEP/MAP-ova izvještaja QSR 2023.

Centar je aktivno sudjelovao i u svim on-line sastancima radne grupe vezanim za IMAP.

Posebnu ulogu u provedbi IMAP-a i povezivanju deskriptora s prostornim planiranjem mora odigrao je projekt GEF-Adriatic, punog naziva „Primjena ekosustavnog pristupa na Jadranu kroz prostorno planiranje mora“, financiran je od strane UNEP/GEF-a. Centar je bio zadužen za koordinaciju cjelokupnog projekta, čija je provedba trajala od druge polovice 2018. do kraja lipnja 2021. godine.

U 2021. godini, u suradnji s nacionalnim i međunarodnim stručnjacima, dovršeni su nacionalni programi praćenja stanja morskog i obalnog okoliša u Albaniji i Crnoj Gori, kao i plan namjene mora u Crnoj Gori. Dovođeno je i uzorkovanje mora i sedimenta, koje zbog pandemije Covida-19 nije moglo biti provedeno u 2020. godini te je održan cijeli niz online radionica.

Završnu konferenciju bilo je moguće održati uživo u Herceg Novom, 28. lipnja 2021., uz sudjelovanje predstavnika crnogorskog Ministarstva ekologije, prostornog uređenja i urbanizma, albanskog Ministarstva turizma i okoliša, lokalnih dionika i nadležnih UNEP/MAP-ovih tijela.

3.1.3 Prostorno planiranje na moru

Iako ga Protokol izrijekom ne spominje, planiranje namjene mora implicitno je predviđeno samom definicijom obalnog područja (članak 3 Protokola) koje ima svoju kopnenu i morsku komponentu, s time da se morski dio obalnog područja proteže do vanjske granice teritorijalnog mora zemalja članica Barcelonske konvencije. Iz tog razloga, a posebno po donošenju Direktive Europske unije o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja, ugovorne stranke Barcelonske konvencije, na svojoj konferenciji u Tirani (COP 20) u prosincu 2017., naložile su Centru da dio svojih aktivnosti usmjeri na uvođenje planiranja morskog područja u sustav Barcelonske konvencije.

U sklopu svog programa rada za razdoblje 2020.-2021. Centar je izradio stručne smjernice za provedbu planiranja namjene mora. Posebna pažnja posvećena je analizi međudnosa kopna i mora, koja je u 2021. godini testirana u sklopu izrade plana namjene mora Republike Malte.

Ostali značajni rezultati u ovoj skupini tematskih aktivnosti:

- u sklopu GEF Adriatic projekta izrađen je plan namjene mora za crnogorske teritorijalne vode;
- izrađen je interaktivni set alata (toolbox) za prostorno planiranje mora, koji će uskoro biti dostupan kroz PAP/RAC-ovu platformu za IUOP;
- održan je online tečaj o prostornom planiranju mora. Tečaj je započeo uvodnim prezentacijama 17. studenoga 2021., da bi se nastavio kroz individualni rad u sklopu tečaja „MedOpen“ i završio dvodnevnom radionicom 14. i 15. prosinca. Sudjelovalo je 50-tak predstavnika iz svih mediteranskih zemalja.

Osim toga, Centar je na ovu temu uspostavio dugoročnu suradnju sa UNESCO-ovom Međuvladinom oceanografskom komisijom (IOC-UNESCO) te redovito doprinosi njihovoj inicijativi „MSPGlobal“ kroz dostavu informacija o svojim aktivnostima i organiziranje zajedničkih aktivnosti.

3.1.4 Edukacija o IUOP-u: virtualni tečaj „MedOpen“

„MedOpen“, virtualni tečaj o IUOP-u koji Centar provodi od 2004.g. s ciljem jačanja kapaciteta u zemljama Sredozemlja za upravljanje obalnim područjima, u 2021. godini nadopunjen je svježim materijalima, posebno u odnosu na utjecaj klimatskih promjena i planiranje korištenja mora.

Kao i prethodnih godina, osnovni „MedOpen“ tečaj (<https://iczmplatform.org/page/med-open>) bio je dostupan tijekom cijele godine na engleskom, francuskom i talijanskom jeziku, a održan je i četveromjesečni napredni tečaj za studente Fakulteta za znanost i tehnologiju regije Al Hoceima u Maroku.

Iako je tim nastavnika ostao isti, mnogo je novosti od kojih je najvažnija nova, za korištenje lakša tehnička platforma, što je omogućilo bolju interakciju kako između profesora i studenta tako i među studentima.

Zbog zdravstvene situacije prouzročene pandemijom Covida-19, tim „MedOpen“-a suočio se s problemom motiviranja studenata. Da bi tečaj učinili dinamičnijim u odsustvu direktnog kontakta između nastavnika i studenata, „MedOpen“ tim odlučio je uspostaviti tjedne sastanke za sve nastavnike i studente na Webex platformi. Ovi sastanci održavali su se svaki tjedan između 5. i 12. tjedna tečaja, što je omogućilo studentima da bolje usvoje gradivo te im je pružilo bolji uvid u stanje okoliša i IUOP.

Osim teoretskog dijela, koji uključuje diskusiju na virtualnoj platformi na temu svake od 12 lekcija, tečaj je imao i praktični dio – simulacijsku igru koja se odnosila na obalno pilot područje u Maroku. Treća obvezna aktivnost za studente bila je izrada završnog eseja, uz primjenu znanja i vještina stečenih tijekom tečaja. Svi polaznici koji su sudjelovali u sve tri aktivnosti (diskusija, simulacijska igra i izrada završnog eseja), te čija je aktivnost pozitivno ocijenjena od strane predavača, dobili su certifikat o završenom tečaju.

3.1.5 Mediteranski dan obale

Od 2007. godine Centar organizira, svake godine u drugoj zemlji, regionalnu proslavu „Mediteranskog dana obale“ (<https://coastday.net/>), najveće komunikacijske kampanje cijelog sustava UNEP/MAP-a. Cilj ove kampanje je promicanje vrijednosti obalnih područja te podizanje svijesti o pritiscima i ugrozama kojima su izloženi sredozemno more i obale koje ga okružuju.

Kao i prethodne godine, i u 2021. je središnja regionalna proslava „Mediteranskog dana obale“ bila planirana na Malti. No, zbog pandemije Covida-19 ponovo je morala biti otkazana. Umjesto toga, organizirana je virtualna proslava. U suradnji s Koordinacijskom jedinicom UNEP/MAP-a i Centrom INFO/RAC održan je webinar na temu urbanizacije obale i održivog turizma u post-Covid periodu te je uspostavljena posebna web stranica sa sadržajima za sve društvene i dobne skupine. Stranica je dostupna na: <https://coastday.net/>

Mnoge zemlje i organizacije su se pridružile sa svojim lokalnim proslavama, a Centar im je dao podršku kroz online javljanje i promidžbeni materijal:

- Uz podršku DG Mare, EU koalicija za ocean je organizirala svoj Festival znanja na kojem su prezentirane aktivnosti koje se provode u Sredozemlju;
- Na tradicionalnom sajmu u Ferari (Italija), 24. rujna je bio posvećen tehnologijama koje se odnose na zaštitu obale i upravljanje lučicama. Sudjelovali su predstavnici talijanskih ministarstava, regija, lučkih uprava i privatnog sektora;
- Međunarodni centar za komparativno pravo o okolišu organizirao je 25. rujna webinar na temu uspostavljanja učinkovitog pravnog sustava u službi zaštite sredozemnog mora i zaustavljanja zagađenja plastičnim otpadom;
- Grad Neum organizirao je lokalnu proslavu o okviru CAMP-a: stručne radionice, predavanja, zabavni program;

- U području Ghar El Melh u Tunisu organizirana je radionica na kojoj je prezentiran plan razvoja održivog turizma, uz niz edukativnih i promidžbenih aktivnosti;
- Na Cipru je Dan obale obilježen u organizaciji nevladine organizacije „AKTI“ i Odjela za okoliš Ministarstva poljoprivrede, prirodnih resursa i okoliša: fokus je bio na čišćenju podmorja od otpada i edukativnim radionicama za djecu.

3.1.6 Format za izvješćivanje o primjeni Protokola o IUOP-u

Prema članku 26 Barcelonske konvencije, ugovorne stranke imaju obvezu izvješćivanja o pravnim, administrativnim i drugim mjerama poduzetim u cilju primjene Barcelonske konvencije i pripadajućih protokola, te preporuka usvojenih na sastancima ugovornih stranaka. Kako bi se zemljama olakšalo podnošenje izvješća vezanih za provedbu Protokola o IUOP-u, razrađen je on-line upitnik, a Centar pruža punu tehničku i administrativnu podršku.

3.1.7 Internetske stranice

Centar ima obavezu održavati internetske stranice na službenim jezicima UNEP/MAP-a, a to su engleski i francuski jezik. Osim toga, dodana je i posebna stranica na hrvatskom jeziku, koja nije prijevod osnovnih stranica na engleskom i francuskom jeziku, već služi za objavu materijala sukladno zakonu.

Internetska stranica Centra, kao i posebna stranica „Mediterranskog dana obale“ i tečaja „MedOpen“, redovito se ažuriraju. Sve stranice u punoj su funkciji i stalno se nadograđuju:

<http://paprac.org/>

<https://coastday.net/>

<https://iczmplatform.org/page/med-open>

3.2 Ostali projekti vezani za provedbu Protokola o IUOP-u

Centar je pružao tehničku pomoć zemljama članicama u provedbi Protokola kroz više projekata financiranih iz sredstava Europske unije i drugih donora. Kratak sažetak o aktivnostima u tim projektima dat je u poglavljima koja slijede.

3.2.1 Projekt ADRIADAPT

ADRIADAPT – informacijska platforma o otpornosti na klimatske promjene za jadranske lokalne zajednice“ – je Interreg CBC Italy-Croatia projekt započet 2019.g. Centar je bio partner u projektu, a iz Hrvatske još su sudjelovale Šibensko-kninska županija (ŠKŽ), Grad Vodice, Državni hidro-meteorološki zavod (DHMZ) i udruga DOOR. Iz Italije je sudjelovalo nekoliko gradova te Fakultet arhitekture i urbanizma iz Venecije. Cilj projekta bio je napraviti Internet platformu s informacijama za podršku jadranskim gradovima u jačanju otpornosti na klimatske promjene.

Tijekom 2021. Centar je dovršio „Smjernice za uključivanje prilagodbe na klimatske promjene u sustave upravljanja obalom Jadrana“ i „Priručnik za jačanje otpornosti“. Dvršen je i unesen na

projektnu platformu set opcija prilagodbe na klimatske promjene: opisi 50-tak opcija za prilagodbu iz domena društvenih, prirodnih i inženjerskih rješenja, kao i na 10-tak slučajeve dobre prakse koji ilustriraju korištenje opcija prilagodbe (<https://www.italy-croatia.eu/web/adriadapt>).

Nastavljen je i rad na pripremi ulaznih studija za morsko planiranje prostora u ŠKŽ. U okviru ovog pilot projekta pripremljena je metodologija za analizu utjecaja klimatskih promjena, posebice poplava, na kakvoću mora, kao i metodologija za izradu katastra obalne infrastrukture, kao i sam katastar u onolikom obimu koliko je bilo dostupnih podataka. Ovaj katastar pripremljen je kao podloga za upravljanje uskim obalnim pojasom ŠKŽ. Nalazi studije biti će integrirani u Akcijski plan za provedbu „Obalnog plana ŠKŽ“. Time će Akcijski plan biti revidiran te ponuđen na usvajanje Županijskom odboru za upravljanje morskim i obalnim područjem.

3.2.2 Projekti Fondacije MAVa

Centar je bio vrlo aktivan u mobiliziranju vanjskih izvora financiranja pa se, među ostalim, uključio i u aktivnosti Fondacije MAVa. Odobreno je pet projekata o degradaciji obalnih močvarnih područja zbog izgradnje na obali i utjecaja voda, u kojima je Centar partner: transverzalni projekt „*Governance* i sudjelovanje dionika“; projekt zaštite delte rijeke Bojane; projekt zaštite i održivog razvoja obalnog močvarnog područja velike ekološke vrijednosti u Ghar El Melh u Tunisu; promotivna kampanja o močvarnim područjima; te projekt integralnog upravljanja obalnim i morskim staništima zaljeva Oristano (Maristanis) na Sardiniji.

Svih pet projekata je uspješno provedeno kraju te je s Fondacijom MAVa ugovorena druga faza, kojom će se financirati konkretne aktivnosti u području delte rijeke Bojane u Albaniji te izrada prijedloga inovativnih razvojnih projekata za područje Ghar El Melh u Tunisu. Krajem 2021.g. raspisan je natječaj za aktivnosti u Albaniji.

3.2.3 Projekti UNEP-ova Svjetskog fonda za okoliš

Krajem 2020. potpisan je ugovor za projekt 2.1 „Mediterranean Coastal Zones: Water Security, Climate Resilience and Habitat Protection“ („Obalna područja Sredozemlja: sigurnost vode, klimatska otpornost i zaštita staništa“), kao dio sveobuhvatnog financijskog paketa „MedProgramme“ koji će se provoditi na razini cijelog UNEP/MAP-a. Ovaj prijedlog pripremljen je za sljedeće članice UNEP/MAP-a koje su prihvatljive za financiranje od strane Svjetskog fonda za okoliš (GEF-a): Albanija, Alžir, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Egipat, Libanon, Libija, Maroko i Tunis.

Projektne aktivnosti Centra osmišljene su kao pružanje potpore zemljama u ratifikaciji i provedbi Protokola o IUOP-u, i to od edukacije kroz tematske radionice, inicijativa na podizanju svijesti i izrade različitih procjena i studija, do potpore izradi nacionalnih strategija za IUOP te planova upravljanja obalnim područjima u više zemalja. Partneri u provedbi su UNESCO-ov Međunarodni hidrološki program (UNESCO-IHP), Globalno partnerstvo za vode (GWP-Med) i UNEP/MAP-ov Plavi plan.

Osim ovog projekta, ugovoren je dodatni projekt „Enhancing regional climate change adaptation in the Mediterranean Marine and Coastal Areas” („Jačanje prilagodbe na klimatske promjene u obalnim i morskim područjima Sredozemlja“). Ovaj projekt namijenjen je Albaniji, Alžiru, Libiji, Crnoj Gori, Maroku i Tunisu. Projektne aktivnosti dizajnirane su na način da se integriraju kroz gornji projekt, odnosno da se kroz ovaj projekt osigura dostatna zastupljenost aktivnosti vezanih za prilagodbu na klimatske promjene u zemljama u kojima će se, kroz „MedProgram“, pripremati planovi upravljanja obalnim područjem.

U 2021. godini održan je niz online koordinacijskih sastanaka sa svim ostalim partnerima, kao i posebni sastanci s marokanskim nacionalnim i regionalnim partnerima radi početka izrade obalnog plana za regiju Tanger-Tetouan-Al Hoceima. Početna konferencija i prva participativna radionica bile su zakazane za 16. prosinca u Tetouanu, ali su morale biti odgođene jer je Maroko zatvorio granice zbog pandemije Covida-19.

Nasuprot tome, bilo je moguće održati početnu konferenciju i pravu radionicu o obalnom planu Boke Kotorske. Održana je u Tivtu, 3. prosinca 2021., uz sudjelovanje 50-tak dionika s nacionalne i lokalne razine, koji su pokazali izuzetno zanimanje za plan te identificirali velike teme kojima će se plan baviti: održiva ekonomija s naglaskom na turizam i poljoprivredu, razvoj infrastrukture, klimatske promjene, governance i edukacija.

3.3 Sudjelovanje u aktivnostima drugih sredozemnih organizacija

Sredozemna regija, UNEP/MAP i Centar već godinama su predvodnici u području IUOP-a, ne samo zbog Protokola – u svijetu jedinstvenog pravnog instrumenta – već i zbog bogatog iskustva i ekspertize stečene tijekom godina praktične provedbe IUOP-a. Iz tih je razloga Centar često pozvan da se uključi u aktivnosti drugih nacionalnih i međunarodnih institucija. Najvažnije takve inicijative u 2021. godini bile su:

Predavanja i prezentacija za studente hrvatskih sveučilišta:

- Predavanje o IUOP-u i izazovima klimatskih promjena za studente Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (16. svibnja 2021.);
- Predavanje za studente Sveučilišnog odjela za studije mora Sveučilišta u Splitu: IUOP i klimatske promjene (12. studenoga 2021.);
- Predavanje o klimatskim promjenama za studente Sveučilišta Sjever iz Zagreba (Graditeljstvo) i Studija inženjerstva zaštite okoliša Geotehničkog fakulteta u Varaždinu (online, 4. studenoga 2021.).

Predavanja i prezentacije na brojnim sastancima, seminarima i radionicama organiziranim uglavnom online zbog pandemije Covida-19:

- Međunarodni sastanak pregovarača o post-2020 okviru za zaštitu biološke raznolikosti, održan online 6. i 7. travnja 2021., u organizaciji francuskog Instituta za održivi razvoj i međunarodne odnose (IDDRI);

- Međunarodni simpozij o obalnim područjima u organizaciji Sveučilišta u Sevilli, održan online od 3. do 5. svibnja 2021.;
- Prva međunarodna konferencija o vodi, zaštiti okoliša i održivom razvoju, održana 17. i 18. svibnja 2021. u Tirani, u organizaciji Akademije znanosti Republike Albanije;
- Prezentacija Nacionalne IUOP strategije Tunisa, u organizaciji Nacionalne obalne agencije (APAL) i UNDP-a (online, 16. lipnja 2021.);
- Radionica o obalnim područjima i izazovima klimatskih promjena u okviru ECOMONDO sajma u Riminiju, (26. listopada 2021.)
- EUSAIR tjedan posvećen mediteranskoj obali i makro-regionalnim strategijama (online, 9.-11. i 22.-23. studenoga 2021.).

3.4 Aktivnosti Centra u Republici Hrvatskoj

3.4.1 Obalni planovi

Nastavljena je uspješna suradnja sa Šibensko-kninskom županijom (ŠKŽ) i Splitsko-dalmatinskom županijom (SDŽ) te je započeta suradnja s Primorsko-goranskom županijom (PGŽ) na izradi obalnog plana:

- Kao dio provedbe Obalnog plana ŠKŽ donesenog 2016. godine, Centar je sudjelovao u aktivnostima koje se odnose na utvrđivanje optimalnih adaptacijskih opcija za grad Vodice, sve u sklopu EU projekta ADRIADAPT u kojem su Centar, ŠKŽ i Grad Vodice bili partneri (više o projektu ADRIADAPT u poglavlju 2).
- U 2021. godini dovršen je i na županijskoj skupštini jednoglasno usvojen Obalni plan Splitsko-dalmatinske županije (SDŽ), koji vodi županijski Odjel za turizam i pomorstvo. Centar je dao svoj doprinos kroz komentare na izrađene podloge i sudjelovanje na radionicama, a ravnateljica Centra postala je članicom savjetodavnog tijela za provedbu plana, čiji je prvi sastanak održan 17. prosinca 2021.
- I Primorsko-goranska županija (PGŽ) je u 2021. godini započela s izradom sličnog plana. Centar je pomogao u izradi projektnog zadatka.

4. Komunikacija, edukacija i promidžba

4.1. Vidljivost Centra

Internetska stranica Centra redovito se ažurira kao jedinstvena platforma sa svim relevantnim sadržajima, čime je značajno povećana vidljivost Centra. Stranica je sadržajno unaprijeđena u skladu s obvezom proaktivne objave informacija. Vizualnim identitetom i logom izgrađena je prepoznatljivost Centra u javnosti, kao i komunikacija prema ciljanim skupinama.

Vidljivost Centra posebno je velika tijekom kampanje „Mediteranskog dana obale“, koja se jednom godišnje i provodi upravo sa ciljem informiranja široke javnosti i svih dionika o radu Centra i UNEP/MAP-a, naporima sredozemnih zemalja za uspostavom održivih modela razvitka te postignutim rezultatima. Osim posebne internetske stranice, „Mediteranski dan obale“ ima i svoju Facebook stranicu (više od 1000 stalnih pratitelja) te Twitter (oko 200 stalnih pratitelja).

Velika vidljivost Centra i u RH i na međunarodnoj razini postiže se i poveznicama koje sa stranica drugih institucija i organizacija upućuju na internetske stranice Centra i/ili na izravan kontakt sa djelatnicima Centra.

<http://paprac.org/>

<https://coastday.net/>

<https://www.facebook.com/Coast.Day.Med/>

https://twitter.com/UNEP_PAPRAC

4.2. Suradnja s medijima

Predstavnici Centra redovito sudjeluju u radijskim i televizijskim emisijama sa ciljem promicanja važnosti očuvanja prirode i okoliša, posebice tema morskog okoliša, planiranja i zaštite obalnog i morskog prostora, klimatskih promjena i drugih tema iz područja djelovanja Centra.

Nastavljena je tradicionalna suradnja s dnevnim novinama i web portalima, a sudjelovanjem na tribinama, radionicama i konferencijama povećana je vidljivost pojedinih tema. Kao i uvijek, najveći broj objava u medijima bio je u vrijeme održavanja „Mediterranskog dana obale“.

4.3. Edukacija i informiranje

Aktivnostima na edukaciji dionika i informiranju javnosti posvećuje se velika pažnja u okviru cjelokupnog programa rada UNEP/MAP-a, pri čemu Centar ima istaknutu ulogu.

4.3.1 Edukacijske aktivnosti

Glavni edukacijski program Centra je virtualni tečaj o IUOP-u „MedOpen“ (više u poglavlju 3.1.5). I ostale edukacijske aktivnosti opisane su u prethodnim poglavljima, ovisno o temi koju su obrađivale.

Posebno valja istaknuti edukacije održane za studente hrvatskih sveučilišta (vidi poglavlje 3.3) te da je Centar od 2018. godine nastavna baza Odjela za studije mora Sveučilišta u Splitu.

4.4. Publikacije

Centar objavljuje publikacije i ostale materijale na službenim jezicima UNEP/MAP-a, a to su engleski i francuski. U cilju očuvanja okoliša, na minimum je svedeno tiskanje te se publikacije objavljuju na Internet stranicama Centra. Najvažnije publikacije u 2021. godini:

- Investigation of hard bottom habitats with special attention given to Anthozoa and their taxonomy in Boka Kotorska Bay, Montenegro

- <https://iczmplatform.org/storage/documents/YJmzJBvF1f2ofFDGKSbeTOItg6xMBSVvFo5Ra80X.pdf>
- REPORT of the Meeting of PAP/RAC Focal Points (Video conference, 24-25 May 2021)
<https://iczmplatform.org/storage/documents/Pb9BOXIfxNwFkeR32p18F6vw5xuM3IQE45ioEFR0.pdf>
 - RAPPORT sur la réunion des points focaux du CAR/PAP (Vidéoconférence, 24-25 Mai 2021)
<https://iczmplatform.org/storage/documents/ldp11uWCI8QE0g1CRJv3lZBINT3zCxQScvI2nfJP.pdf>
 - Guidelines for mainstreaming of climate change adaptation into coastal management along Adriatic coasts (https://www.italy-croatia.eu/documents/275818/2773040/D+4.1.1_Adriadapt_Description+of+guidelines+for+mainstreaming+climate+adaptation+into+coastal+management+along+Adriatic+coasts.pdf+%281%29.pdf/b126f760-7130-39c1-481c-d2985100bfab?t=1635336098033)
 - Report on guidelines for building coastal resilience (https://www.italy-croatia.eu/documents/275818/2773040/D+4.1.3_Report+on+guidelines+for+building+coastal+resilience+.pdf/6d37362b-450e-f673-7725-4b22fe5e867e?t=1631277351697)
 - Report on the catalogue of climate change adaptation measures with mitigation effects (https://www.italy-croatia.eu/documents/275818/2773040/D+4.3.1_Report+on+catalogue+of+CCA+measures+with+mitigation+effects.pdf/3fb2122b-0ab5-926a-3891-9ac93f9a9bd3?t=1630940261030)

5. Financijsko poslovanje

U 2021. godini Centar je poslovao preko računa u OTP – BANKA D.D.

Sredstva planirana za 2021. godinu bila su potvrđena u iznosu od 7.289.343,57 kn na sedmoj sjednici Upravnog vijeća održanoj 14. prosinca 2020. godine. Na osmoj sjednici Upravnog vijeća Centra, održanoj 29. listopada 2021., izglasan je 1. rebalans financijskog plana, kada je financijski plan Centra iznosio 8.553.093,53 kuna. Konačni financijski plan Centra izglasan je na devetoj sjednici Upravnog vijeća Centra, održanoj 23. prosinca 2021., i iznosio je 8.879.064,48 kuna.

Tablica 1. Struktura prihoda Centra u 2021.

Vrsta prihoda	Plan za 2021. (kn)	Realizacija na 31.12.	Indeks
Prihodi iz proračuna	200.000,00	200.000,00	100,00%
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	7.281.000,00	7.280.853,94	100,00%
Prihodi od Institucija i tijela EU	1.133.470,95	1.133.470,95	100,00%
Ostali prihodi	3.000,00	2.940,86	98,03%
UKUPNO	8.617.470,95	8.617.265,75	100,00%
Preneseni višak iz 2019.g.	261.593,53	261.593,53	100,00%
UKUPNO PRIHODI	8.879.064,48	8.878.859,28	100,00%

Financijskim planom Centra planirano je ukupno 8.879.064,48 kn prihoda, od kojih je realizirano 8.878.859,28 kn, odnosno 100,00%.

Tablica 2. Struktura rashoda Centra u 2021.

Vrsta rashoda	Plan za 2021. (kn)	Realizacija na 31.12.	Indeks
Rashodi za radnike	4.257.833,33	4.230.708,70	99,36%
Materijalni rashodi	4.038.651,26	4.049.895,77	100,28%
Rashodi amortizacije	111.882,73	106.679,68	95,35%
Financijski rashodi	15.500,00	16.005,18	103,26%
Donacije	127.539,27	127.539,27	100,00%
UKUPNO RASHODI	8.551.406,59	8.530.828,60	99,65%

Financijskim planom Centra planirano je rashoda u ukupnom iznosu od 8.551.406,59 kn, od kojih je realizirano 8.530.828,60 kn, odnosno 99,65%.

Tablica 3. Rezultat poslovanja Centra u 2021.

Vrsta	2021. (kn)
Ukupni prihodi	8.878.859,28
Ukupni rashodi	8.530.828,60
Indeks	96,08%
REZULTAT POSLOVANJA (višak prihoda)	348.030,68

Razlika između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u 2021. godini iznosi 348.030,68 kn, što ukazuje na realizaciju od 96,08%. Razlika 348.030,68 kn smatra se viškom prihoda nad rashodima, koji će se prenijeti u sljedeću poslovnu godinu.

6. Zaključak

Centar je ustanova koja obavlja djelatnost u vezi s provođenjem dijela programa Mediteranskog akcijskog plana Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP/MAP-a), prema obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelonska konvencija). Centar obavlja stručne, organizacijske i tehničke poslove u okviru provedbe programa UNEP/MAP-a u područjima koja određuju Ugovorne stranke Barcelonske konvencije, a to su sve zemlje sredozemnog bazena i Europska unija.

Planirane aktivnosti u 2021. godini uspješno su provedene, u skladu s Programom rada i proračunom Centra, usvojenima od strane zemalja potpisnica Barcelonske konvencije u sklopu programa rada i proračuna cijelog UNEP/MAP-a za razdoblje 2020.-2021., donesenog na sastanku ugovornih stranaka COP 21 (Napulj, prosinac 2019.) U skladu s donesenim dvogodišnjim planom, Centar je u 2021. godini proveo sljedeće aktivnosti: provedba CAMP projekta za Bosnu i Hercegovinu; izrada sporazuma i pokretanje prekograničnog CAMP projekta između Albanije i Italije; izrada sporazuma i priprema CAMP projekta za Izrael; doprinos UNEP/MAP-ovu Integralnom programu praćenja i procjene stanja morskog i obalnog okoliša;

provedba on-line tečaja „MedOpen“ i organizacija proslave „Mediterranskog dana obale“; pokretanje aktivnosti koje se odnose na IUOP i klimatske promjene u sklopu UNEP/MAP-ova „MedProgramma“; dovršenje projekta ADRIADAPT financiranim od strane EU.

Internetska stranica Centra (<http://paprac.org/>), kao jedinstvena platforma sa svim relevantnim sadržajima, redovito je ažurirana tijekom godine. Vidljivost Centra postignuta je kroz medije, sudjelovanje na stručnim radionicama i konferencijama te obilježavanje „Mediterranskog dana obale“.

Na Redovnom sastanku Ugovorni stranaka Barcelonske konvencije (COP 22), održanom u Antaliji (Turska), od 7. do 10. prosinca 2021. g. Centar je dobio pohvale za svoj rad i ostvarene rezultate, te mu je u cijelosti odobren predloženi program rada i budžet za dvogodište 2022.-2023.

Prilog 1. Popis korištenih kratica

CAMP	Program upravljanja obalnim područjima (Coastal Area Management Programme)
COP	Konferencija ugovornih strana Barcelonske konvencije (Conference of Parties)
CRA/PPA	Centar za regionalne aktivnosti / Program prioriternih akcija
DHMZ	Državni hidro-meteorološki zavod
DOOR	Društvo za oblikovanje održivog razvoja
EU	Europska unija
GEF	Svjetski fond za okoliš (Global Environment Facility)
GWP	Globalno partnerstvo za vodu (Global Water Partnership)
IMAP	UNEP/MAP-ov integralni program praćenja i procjene stanja okoliša (Integrated Monitoring and Assessment Programme)
INFO/RAC	UNEP/MAP-ov Centar za informiranje, komuniciranje i upravljanje bazom podataka
IOC-UNESCO	UNESCO-ova Međunarodna oceanografska komisija (International Oceanographic Commission)
IUOP	Integralno upravljanje obalnim područjima
MAP	Mediteranski akcijski plan (Mediterranean Action Plan)
NFP	Nacionalna žarišna točka (National Focal Point)
PGŽ	Primorsko-goranska županija
PPM	Prostorno planiranje na moru
QSR	UNEP/MAP-ov izvještaj o stanju okoliša (Quality Status Report)
SDŽ	Splitsko-dalmatinska županija
SPA/RAC	UNEP/MAP-ov Centar za posebno zaštićena područja (Specially Protected Areas / Regional Activity Centre)
ŠKŽ	Šibensko-kninska županija
UNEP	Program Ujedinjenih naroda za okoliš (United Nations Environment Programme)
UNESCO-IHP	UNESCO-ov Međunarodni program za vode (International Hydrological Programme)